

Дисципліна «**Історія світової музики**»

(I курс, II семестр).

Спеціальність: 025 «Музичне мистецтво»

Спеціалізація: «**Академічний спів**».

Освітньо-кваліфікаційний рівень «**Бакалавр**»

Викладач – кандидат мистецтвознавства, в.о. доцента **Різаєва Г.Є.**

Питання для самостійного вивчення

Тема: Й. Гайдн – головний представник віденської школи другої половини XVIII ст.

- Історичне значення художніх відкриттів композитора в процесі становлення художньо-естетичної системи класицизму в західноєвропейському музичному мистецтві та формуванні нових жанрових моделей (симфонії, сонати, квартету);
- Проблеми сучасного усвідомлення творчої спадщини композитора та причини її необ'єктивного висвітлення в загальнонавчальній музикознавчій літературі;
- Сутність художніх пошуків композитора як провідного представника віденської музичної школи др. пол. XVIII ст.: шляхи відтворення класицистичних ідей Порядку та Гармонії в музичних творах композитора (жанри, форми, принципи музичної мови);
- Жанрова система творчості Й. Гайдна;
- Періодизація симфонічної спадщини Й. Гайдна. «Лондонські симфонії» як зразок нормативної моделі жанру у класицистичному мистецтві. Симфонії №№101, 103: принципи організації симфонічного циклу відповідно до вимог класицистичної естетики.

Тема: Людвіг ван Бетховен та його епоха.

- Три основних тенденції сучасного вивчення творчості Л. ван Бетховена;
- Особливості втілення традицій німецької та австрійської культур у музиці композитора;
- Новітні уявлення Бетховена про мету та завдання мистецтва. Нове розуміння композитором сутності музики та її місця в суспільстві;
- Бетховен і Французька революція 1789 року: факти та застарілі ідеологічні міфи;
- Бетховен і Гайдн: основні аспекти творчого та людського спілкування;
- Бетховен і Кант: філософські паралелі;
- Бетховен і «Метаморфоз рослин» Гете: філософські паралелі;
- Бетховен та віденські салони (особливості музичного життя Відня к.ХІХ-першої чверті XVIII ст. та аспекти музичної діяльності Бетховена);

- «Гейлігенштадтський заповіт» як відображення внутрішнього світу композитора та його роль у сучасних підходах до періодизації творчості Бетховена;
- Жанрова система творчості композитора;
- Сутність нового методу музичного мислення Бетховена («симфонізму» за термінологією радянського музикознавства).

11. Симфонія №3 «Героїчна» як найбільш репрезентативна та кардинальна трансформація жанру симфонії в музичній культурі початку XIX ст. Сутність розуміння «героїки» композитором та відтворення цього розуміння в організації симфонічного циклу та кожної частини. Специфіка музичного мислення Бетховена.

12. Симфонія №9: унікальність жанрового рішення в системі музичного класицизму. Принципи об'єднання циклу. Особливості втілення методу музичного мислення Бетховена («симфонізму») у творі.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. История жизни Й.Гайдна, записанная с его слов Альбертом Кристофом Дисом. – М.: Классика-XXI, 2007. – 186 с.
2. Кириллина Л. В. Бетховен. Жизнь и творчество: В 2-х томах / Кириллина Л. В. – М.: Издательство «Московской консерватории», 2009. Режим доступа: https://vk.com/doc6247711_437229849?hash=17735f36e211513c84&dl=d0a49d6a2207d99ab9

Додаткова література.

1. Кириллина Л. Классический стиль в музыке XVIII – начала XIX веков: в 3 ч. / Л. Кириллина. – [Ч. 1]: Самосознание эпохи и музыкальная практика. – М.: МГК им. П. И. Чайковского, 1996 – 192 с.; Ч. 2: Музыкальный язык и принципы музыкальной композиции. – М.: Композитор, 2010. – 334 с.; Ч. 3: Поэтика и стилистика. – М.: Композитор, 2007. – 376 с.
2. Как исполнять Гайдна. – М.: Классика-XXI, 2007. – 204 с.
3. Чижик И. Манифест классицизма в «Schöpfung» Й. Гайдна // Науковий вісник. Вип.27. Слово, інтонація, музичний твір. Київ, 2003. – 127-141.
4. Келер Е.Х. “Прожить тысячу жизней”. По страницам разговорных тетрадей Бетховена / Е.Х.Келер. – М.: Музыка, 1986. – 255 с.
5. Письма Бетховена: 1817-1822. – М.: Издательство: ГЦММК имени М. И. Глинки, 1986. – 636 с.
6. Л. Кириллина. Бетховен и "Религия искусства" // Открытый текст. Электронное периодическое издание. 2016 год. Режим доступа: <http://opentextnn.ru/music/personalia/beethoven/?id=4063>
7. Протопопов В. В. Принципы музыкальной формы Бетховена. Сонатно-симфонические циклы ор. 1–81 / В. В. Протопопов. – М.: Музыка, 1970. – 332 с.
8. Йозеф Гайдн – Self-Made Man – лекция игумена Петра (Мещеринова) (+ Аудио + Видео). Режим доступа: <http://www.pravmir.ru/yozeff-gaydn-self-made-man-1/>
9. Електронний ресурс по Л.ван Бетховену: <http://www.keepingsscore.org/sites/default/files/swf/beethoven/beethoven-full>
1985. – 253 с.